

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 26.10.2006
KOM(2006) 636 endelig

2006/0206 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om eksportforbud og sikker oplagring af metallisk kviksølv

(forelagt af Kommissionen)

{SEK(2006)1369}

{SEK(2006)1370}

BEGRUNDELSE

1. KONTEKST

1.1. Formål

Forslaget sigter mod at forbyde eksport af metallisk kviksølv fra Fællesskabet og at sikre, at det pågældende kviksølv ikke vender tilbage til markedet, men oplagres sikkert i tråd med fællesskabsstrategien for kviksølv. Det grundlæggende formål er at begrænse yderligere tilførsler til den globale mængde af kviksølv, der allerede er udledt.

1.2. Generel baggrund

Den 28. januar 2005 vedtog Kommissionen meddelelsen til Rådet og Europa-Parlamentet om en Fællesskabsstrategi for kviksølv¹. Strategien omhandler alle aspekter af kviksølvs livscyklus. Den foreslår tyve foranstaltninger, hvoraf to gennemføres med dette forslag.

Foranstaltning 5 lyder: *"Som aktivt bidrag til en foreslået global indsats for at afvikle den primære kviksølvproduktion og hindre, at overskud genindføres på markedet, således som beskrevet i pkt. 10, vil Kommissionen foreslå en ændring af forordning (EF) nr. 304/2003 for at få afviklet kviksølveksporten fra Fællesskabet inden 2011."*

Under foranstaltninger 9 vil *"Kommissionen træffe foranstaltninger for, at midlertidig oplagring af kviksølv fra kloralkaliindustrien kan foretages efter en tidsplan, som er i overensstemmelse med den påtænkte afvikling af kviksølveksporten inden 2011. I første omgang vil Kommissionen undersøge mulighederne for en aftale med industrien."*

Rådet vedtog den 24. juni 2005 sine konklusioner om kviksølvsstrategien. Rådet gav udtryk for sin tilfredshed med meddelelsen og understregede *"betydningen af forslaget om at afvikle eksporten af kviksølv fra Fællesskabet"*. Det opfordrede også Kommissionen *"til at træffe foranstaltninger hurtigst muligt ... at forelægge passende forslag"* om navnlig *"afvikling af eksport af kviksølv fra Fællesskabet og foranstaltninger til sikker opbevaring eller lagring af kviksølv fra bl.a. kloralkaliindustrien efter en tidsplan, som er i overensstemmelse med den påtænkte afvikling af kviksølveksporten"*.

Den 14. marts 2006 vedtog Europa-Parlamentet en beslutning, hvori den priste strategien og understregede *"betydningen af et proaktivt forslag fra Kommissionen om at afvikle eksporten ... fra Fællesskabet"* og anmode Kommissionen om *"at sikre, at kviksølv fra kloralkaliindustrien oplagres sikkert"*.

Det bør fremhæves, at dette forslag, som kun har til hensigt at gennemføre foranstaltning 5 og 9, ikke desto mindre indgår i en større sammenhæng. For at nå det overordnede mål med at mindske udsættelsen for kviksølv på globalt plan er det

¹ KOM(2005) 20 endelig.

nødvendigt med supplerende foranstaltninger på internationalt plan. Den første globale rammeforanstaltning om kviksølv blev fastlagt af UNEP's kviksølvprogram, der blev vedtaget i 2003². Styrelsesrådet anmodede i sin beslutning fra 2005 om kemikalieforvaltning regeringer, den private sektor og internationale organisationer om at træffe "*øjeblikkelige skridt til at mindske den risiko for mennesker og miljø, der findes på globalt plan på grund af kviksølv i produkter og produktionsprocesser*" såsom bl.a. "*overveje at mindske primærproduktionen og tilførslen til markedet af overskydende kviksølv*"³. Forslaget imødekommer fuldstændigt denne anmodning.

Kommissionen vil yderligere udvikle sin indsats på det internationale område ved at tilrettelægge en international kviksølvkonference om udbuds- og efterspørgselsaspekter den 26.-27. oktober 2006 i Bruxelles i god tid inden UNEP-Styrelsesrådets møde i 2007. Denne begivenhed skulle give en mulighed for at bestemme nogle muligheder for fremskridt på globalt plan såvel som nogle fælles interesser med ikke EU-lande, der kan indgå i forhandlingsprocessen i Styrelsesrådet.

Hvad angår allerede parallelt iværksatte foranstaltninger vedrørende kviksølvholdige produkter i EU, henvises til afsnit 1.3 nedenfor. Der vil blive opstillet yderligere foranstaltninger for at tackle det indviklede spørgsmål omkring kviksølvanvendelse i forbindelse med guldgravning i mindre skala, navnlig i udviklingslande. Det er sandsynligt, at der er brug for andre foranstaltninger end en forordning fra Parlamentet og Rådet på dette område.

EU havde allerede signaleret behovet for et retligt bindende instrument om kviksølv på globalt plan i forbindelse med det 23. møde i Styrelsesrådet i 2005. Spørgsmålet er stadig på dagsordenen og vil blive drøftet igen på Styrelsesrådets 24. møde i februar 2007. Kommissionen vil bidrage aktivt til at udarbejde en fælles holdning for Fællesskabet.

Dette forslag vil være et *vigtigt bidrag* til det globale mål med at mindske udsættelsen for kviksølv, men bør ikke forblive en isoleret foranstaltning. For at give de bedste resultater skal den suppleres af andre foranstaltninger på internationalt plan.

1.3. Gældende fællesskabsbestemmelser

I bilaget med den udvidede konsekvensanalyse til Kommissionens meddelelse om en fællesskabsstrategi for kviksølv blev der på s. 116 ff. givet en oversigt over gældende og forventede fællesskabsbestemmelser og –politik for kviksølv og forbindelser heraf. Der skal føjes følgende to nyere retsakter til listen:

- Direktiv 2006/11/EØF om forurening, der er forårsaget af udledning af visse farlige stoffer i Fællesskabets vandmiljø⁴, der omfatter kviksølv og kviksølvforbindelser.
- Kommissionen vedtog den 21. februar 2006 et forslag til direktiv om ændring af Rådets direktiv 76/769/EØF for så vidt angår restriktioner for markedsføringen af

² UNEP Governing Council Decision 22/4, 7.2.2003

³ UNEP Governing Council Decision 23/9, 25.2.2005

⁴ EUT L 64 af 4.3.2006, s. 52

visse måleinstrumenter med indhold af kviksølv⁵. Dette forslag til retsakt bidrager allerede til gennemførelsen af kviksølvstrategien (foranstaltning 7).

Der er en fuldstændig oversigt over fællesskabslovgivningen om restriktioner på kviksølvholdige produkter i konsekvensanalysen (afsnit 5.3), der er tilknyttet som bilag til dette forslag.

Der findes imidlertid ingen lovgivning om eksport af kviksølv fra Fællesskabet og heller ingen om oplagring heraf. Forordning nr. 304/2003 om eksport og import af farlige kemikalier⁶ anfører kosmetiske sæber, der indeholder kviksølv, i bilag V med kemikalier og artikler, der er omfattet af eksportforbud.

En forudsætning for opførelse på listen i bilaget er, at anvendelsen af den pågældende kemikalie eller artikel er forbudt i Fællesskabet for at beskytte menneskers sundhed eller miljøet (artikel 14, stk. 2). Anvendelsen af kviksølv i Fællesskabet er omfattet af mange *restriktioner*, men ikke af *forbud*, og der vil fremover stadig findes nogle enkelte anvendelser. Åbning af artikel 14, stk. 2, for kemikalier og artikler, der kun er omfattet af strenge restriktioner, er ikke hensigtsmæssigt, da det kunne medføre et forbud mod eksport af et ubegrænset antal stoffer. Det er hensigten at begrænse anvendelsesområdet af det påtænkte eksportforbud til metallisk kviksølv og ikke skabe præcedens for andre stoffer. Derfor er forordning nr. 304/2003 ikke det rette retsgrundlag for et forbud mod eksport af kviksølv, så Kommissionen valgte en særskilt retsakt.

I det omfang kviksølv anses for affald, henhører det under gældende fællesskabslovgivning om affald: direktiv 75/442 om affald, forordning nr. 259/93 om overførsel af affald og, på grund af den brede definition af "deponeringsanlæg" i artikel 2, litra g), direktiv 1999/31/EF om deponering af affald. Samme retsakter gælder for affald, der indeholder kviksølv. Hvor denne forordning har til hensigt at indføre *yderligere* krav i forbindelse med håndtering af kviksølv, uafhængig af om det betragtes som affald eller ej, bør denne del af miljølovgivningen fortsat finde anvendelse med den eneste undtagelse af de bestemmelser, der står i vejen for oplagring af metallisk kviksølv.

Metallisk kviksølv er flydende under normale tryk- og temperaturforhold. Rådets direktiv 1999/31/EF om deponering af affald⁷ siger, at flydende affald ikke må modtages på et deponeringsanlæg (artikel 5, stk. 3, litra a)). Rådets beslutning af 19. december 2002 om opstilling af kriterier og procedurer for modtagelse af affald på deponeringsanlæg fastsætter grænseværdier for udvaskning, der ikke skulle gælde for deponering af metallisk kviksølv. Det tydeliggøres derfor i forordningen, at den påtænkte opbevaringspligt ikke er i modstrid med dette forbud og grænseværdierne, hvis metallisk kviksølv, der skal oplagres, betragtes som affald.

1.4. Overensstemmelse med andre politikker og regler

Den foreslåede forordning supplerer de nuværende **fællesskabspolitikker** og -lovgivning inden for bekæmpelse af industriforurening, kemikalier (herunder

⁵ KOM(2006) 69 endelig.

⁶ EUT L 63 af 6.3.2003, s. 1

⁷ EFT L 182 af 16.7.1999, s. 1

REACH-forslaget), beskyttelse af arbejdstageres sundhed og sikkerhed samt affald. Den falder ligeledes i tråd med målsætningerne på globalt plan, nemlig UNEP-kviksølvprogrammet.

Det er særlig bemærkelsesværdigt, at anvendelsen af direktiv 96/61/EF om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening⁸ medfører en gradvis afvikling af kviksølvcelleteknologien, der ikke længere anses for bedste tilgængelige teknik, i kloralkaliindustrien. Omstillingen til andre produktionsprocesser vil frigive betydelige mængder metallisk kviksølv. Spredning af denne kviksølv på verdensplan til diverse, delvis ulovlige, anvendelser ville ganske enkelt overføre et miljøproblem, der allerede er blevet løst inden for Fællesskabets grænser, til uden for EU's grænser. Den foreslåede forordning udgør derfor et nødvendigt supplement til IPPC-direktivet ved at forhindre de globale negative bivirkninger af afviklingen.

Der er lagt særlig vægt på eksportforbuddets overensstemmelse med **WTO-reglerne**. Artikel XI i den almindelige overenskomst om told og udenrigshandel (GATT) forbyder restriktioner på import, eksport og salg med henblik på eksport. Artikel XX i GATT hjemler undtagelse fra overenskomstens generelle regler for at imødekomme nogle fastsatte målsætninger. Om de foreslåede foranstaltninger kan berettiges ifølge bestemmelserne i artikel XX i GATT (generelle undtagelser) analyseres derfor detaljeret i konsekvensanalysen (afsnit 6.11).

Bortset fra den strengt juridiske analyse er det værd at bemærke, at Kommissionen systematisk forbedrer sine forbindelser med de ikke EU-lande, der er relevante som producenter, brugere og eksportører af kviksølv og/eller har kviksølvforureningsproblemer. Der afholdes den 26.-27. oktober en international kviksølvkonference med omfattende deltagelse af ikke EU-lande, der vil være med til at stimulere de internationale forhandlinger, herunder om handelsaspekterne, i god tid inden det 24. møde for UNEP-Styrelsesrådet i 2007. Dette møde vil blive en lejlighed til yderligere at tilskynde til gennemførelsen af UNEP's kviksølvprogram.

2. RESULTATERNE AF DRØFTELSENE MED DE BERØRTE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

2.1. Høringer

Der fandt omfattende høring af interesseparter sted under udarbejdelsen af Fællesskabets kviksølvstrategi. Der er en oversigt herover i afsnit 11, s. 61 ff, i den udvidede konsekvensanalyse, der var tilknyttet strategien.

Der blev desuden afholdt et møde for interesseparter i Bruxelles den 8. september 2005. Invitationen blev sendt til en bred række berørte parter, herunder medlemsstater, industrien og NGO'er på miljø- og sundhedsområdet. Interesseparternes bidrag omfattede⁹:

- Oplysninger om lovgivningen i Den Europæiske Union om kviksølvaffaldsstrømme og om genanvendelse og nyttiggørelse af kviksølvholdige

⁸ EUT L 257 af 10.10.1996, s. 26

⁹ Alle bidrag i høringen kan ses på: <http://www.ec.europa.eu/environment/chemicals/mercury/>

produkter (oplysninger indsamlet fra medlemsstaterne). Disse bidrag har give nyttige oplysninger om kviksølvstrømme og kviksølvudbuddet i Den Europæiske Union, både før og efter det foreslåede eksportforbud.

- På interesseparterernes møde forelagde Kommissionen grundbegrebet i det påtænkte lovforslag og bad om feedback på eksportforbuddets nøjagtige anvendelsesområde (metallisk kviksølv, forbindelser) og om oplagringsforpligtelsen (metallisk kviksølv fra kloralkaliindustrien alene eller også fra andre kilder) og de nødvendige ændringer i deponeringsdirektivet og anden lovgivning om affald. Kommissionen bad også om yderligere oplysninger om nyttiggørelse/genanvendelse af kviksølv. Der blev holdt supplerende møder med Spanien, der er den mest berørte medlemsstat, og med Eurochlor for at drøfte det påtænkte instrument og den frivillige aftale fra kloralkaliindustrien.
- De oplysninger, der kom ind under høringsforløbet, er blevet indarbejdet i konsekvensanalysen.

2.2. Konsekvensanalyse

Meddelelsen om en "Fællesskabsstrategi for kviksølv" er allerede suppleret af en udvidet konsekvensanalyse, der blev offentliggjort som bilag til meddelelsen¹⁰. Afsnit 6 i denne udvidede konsekvensanalyse (s. 20 ff.) er ligeledes relevant for nærværende forslag. Der er desuden blevet foretaget en supplerende konsekvensanalyse; den findes i bilaget til dette forslag.

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

3.1. Retsgrundlag

Forslaget indeholder to grundlæggende aspekter: et eksportforbud mod metallisk kviksølv og en forpligtelse til at oplagre kviksølv på en måde, der er sikker for menneskers sundhed og miljøet. Eksportforbuddet peger på EF-traktatens artikel 133 som korrekt retsgrundlag, selv om foranstaltningen er begrundet af målsætninger med bevarelse, beskyttelse og forbedring af miljøkvaliteten såvel som beskyttelse af menneskers sundhed, og ikke af samhandelsrelaterede overvejelser. Det andet aspekt, oplagringsforpligtelsen med forpligtelse til efterfølgende underretning og rapportering, er helt klart begrundet af miljøpolitiske hensyn som fastlagt i EF-traktatens artikel 175. I overensstemmelse med de nylige domme fra Domstolen i sag C-94/03 og C-178/03 om henholdsvis godkendelse af Rotterdam-konventionen og forordning (EF) nr. 304/2003 om eksport og import af farlige kemikalier er forslagens retsgrundlag både artikel 133 og 175 i EF-traktaten. Både Rotterdam-konventionen og forordning nr. 304/2003 er karakteriseret ved en blanding af miljøaspekter og handelspolitiske aspekter meget lig dette forslag.

3.2. Subsidiaritet og proportionalitet

Kviksølv er et stof, der er omfattet af regler for det indre marked, og, hvis det betragtes som affald, er det omfattet af Fællesskabets affaldslovgivning.

¹⁰ http://www.europa.eu.int/comm/environment/chemicals/mercury/pdf/extended_impact_assessment.pdf

Foranstaltningerne i denne retsakt skal derfor træffes på fællesskabsplan og kan ikke overlades til medlemsstaterne.

Mulighederne for oplagring og bortskaffelse varierer fra land til land og afhænger af de lokale miljøforhold. Nogle generelle normer skal overholdes, men de detaljerede krav til oplagring eller bortskaffelse er overladt til medlemsstaterne.

De i denne forordning fastsatte foranstaltninger er også nødvendige for at efterkomme målsætningerne i affaldsstrategien. De undgår enhver form for mikroforvaltning, der kunne betragtes som problematiske, hvad angår proportionalitet.

3.3. Reguleringsmiddel

I betragtning af de ganske få direkte forpligtelser – eksportforbud, oplagringsforpligtelse, rapportering og informationsudveksling – er det ikke nødvendigt med gennemførelsesforanstaltninger på medlemsstatsplan. Derfor vælges Europa-Parlamentets og Rådets forordning som reguleringsmiddel. Detaljerede aspekter omkring oplagring overlades til en frivillig forpligtelse fra industriens side.

4. BUDGETMÆSSIGE VIRKNINGER

Forslaget har ingen virkninger for Fællesskabets budget.

5. DETALJERET REDEGØRELSE

Forslaget følger principperne for "bedre lovgivning". Det tilsigter at være kortfattet og klart og så vidt muligt at undgå gråzoner, der måtte medføre indbyrdes modstridende fortolkninger. I valget af terminologi er der tilsigtet overensstemmelse med gældende fællesskabslovgivning. Forslaget indeholder ni artikler.

I **artikel 1** fastsættes eksportforbuddet, anvendelsesområdet defineres, og der fastsættes en dato i tråd med kviksølvstrategien. Anvendelsesområdet dækker metallisk kviksølv, der er langt det mest relevante stof mængdemæssigt sammenlignet med kviksølvforbindelser og kviksølvholdige produkter.

Ikrafttrædelsesdatoen for eksportforbuddet for kviksølv havde allerede ført til omfattende drøftelser i Europa-Parlamentet og i Rådet, da de to institutioner drøftede kviksølvstrategien. Til dette forslag besluttede Kommissionen at vælge en dato, der mest sandsynligt vil få støtte fra de fleste medlemsstater såvel som fra andre interesseparter.

I **artikel 2** fastsættes oplagringsforpligtelsen og anvendelsesområdet defineres. De tre mest relevante kilder til metallisk kviksølv i Fællesskabet omfattes af denne forpligtelse. Udtrykket "oplagring" er valgt, fordi "bortskaffelse" er et specifikt udtryk i Fællesskabets affaldslovgivning (jf. artikel 1, litra e), i det ændrede direktiv 75/442/EØF om affald). Forpligtelsen til oplagring gælder for kviksølv uafhængig af, om stoffet klassificeres som affald eller ej. Oplagring i denne forbindelse omfatter ikke kun muligheder på kort til mellemlang sigt, men dækker også de langsigtede

muligheder (der kan betragtes som bortskaffelse). Hvad angår timingen, er dette aspekt tilknyttet ikrafttrædelsen af eksportforbuddet for metallisk kviksølv.

Udtrykket "anvendes ikke længere i kloralkaliindustrien" betyder, at det fortsat er muligt at overføre kviksølv fra et kloralkalianlæg til et andet i Fællesskabet.

En frivillig forpligtelse fra kloralkaliindustrien supplerer denne bestemmelse. Den forpligter industrien til kun at sende sit overskydende kviksølv til oplagring til højt kvalificerede anlæg, at sikre passende indeslutning og at forelægge oplysninger om kviksølvstrømme for Kommissionen. Artiklen er udformet i henhold hertil uden at gå i detaljer. Der indføres imidlertid supplerende krav til oplagringsanlæg i artikel 4.

I **artikel 3** tydeliggøres samspillet med den gældende affaldslovgivning. Ifølge gældende lovgivning ville enhver oplagring af metallisk kviksølv (der er flydende) på et hvilken som helst deponeringsanlæg være en overtrædelse af artikel 5, stk. 3, litra a), i direktiv 1999/31/EF. Det er derfor nødvendigt med en undtagelse. Grænseværdierne for udvaskning og andre kriterier, der er fastsat i afsnit 2.4 i Rådets beslutning 2003/33/EF om opstilling af kriterier og procedurer for modtagelse af affald på deponeringsanlæg, der gælder for granuløst affald, kan ikke anvendes for flydende kviksølv.

Derfor foreslås det i artikel 3 at se bort fra disse bestemmelser med hensyn til to specifikke oplagringsmuligheder for metallisk kviksølv, nemlig underjordisk oplagring i saltminer, der er tilpasset formålet, og midlertidig oplagring i anlæg, der specifikt er bestemt til formålet, der – under hensigtsmæssige betingelser – kan anses for sikker for menneskets sundhed og miljøet. Undtagelsen til fordel for anlæg, der "udelukkende er bestemt til og udstyret med henblik på midlertidig oplagring af metallisk kviksølv inden den endelige bortskaffelse" skal muliggøre teknologiske fremskridt med henblik på at finde innovative løsninger på bortskaffelsen af kviksølv i ikke flydende form. "Almindelig" deponering af flydende kviksølv forbliver forbudt.

Da afsnit 2.4 i Rådets beslutning 2003/33/EF ikke gælder for underjordisk oplagring (jf. afsnit 2.5), skelner artiklen mellem to muligheder.

Da denne bestemmelse ikke er begrænset til metallisk kviksølv fra specifikke kilder, har medlemsstater, der måtte ønske at oplagre metallisk kviksølv fra andre kilder i underjordiske eller i andre specialiserede anlæg, lov til at gøre det.

Det er værd at understrege, at når som helst metallisk kviksølv betragtes som affald, forbliver det omfattet af de generelle bestemmelser i direktiv 75/442/EØF om affald og – for så vidt angår grænseoverskridende overførsler inden for Fællesskabet – af forordning nr. 259/93/EØF om overvågning af og kontrol med overførsel af affald inden for, til og fra Det Europæiske Fællesskab.

I betragtning af metallisk kviksølvs særlige egenskaber, og da der kun er ganske få anlæg, der måtte kvalificere sig til oplagring af metallisk kviksølv, forekommer indsigelser mod overførsler af kviksølv, der betragtes som affald, på grund af principperne om nærhed, prioritering af nyttiggørelse og tilstrækkelig egenkapacitet, at være u hensigtsmæssige. Det skal dog bemærkes, at formålet med forordningen er

at sikre, at det pågældende kviksølv ikke vender tilbage til markedet, hvilket gør nyttiggørelse til en uønsket valgmulighed. Der foreslås derfor en undtagelse fra bestemmelserne i den nye forordning om overførsel af affald.

Artikel 4 supplerer artikel 2 ved at tilføje nogle mere detaljerede krav til anvendelsen af de to oplagringsmuligheder. Der fokuseres på behovet for at foretage en korrekt sikkerhedsvurdering, der tager stoffets egenskaber i betragtning. Det indeholder ligeledes mindstekrav til godkendelsens indhold. Hermed garanteres der en sikker håndtering af kviksølv, selv hvor industrien ikke har indgået nogen frivillig forpligtelse.

Artikel 5 indeholder en bestemmelse om oprettelse af en informationsudveksling mellem berørte interesseparter, som Kommissionen tilrettelægger. Dette vil muliggøre en tidlig opdagelse af og fleksible reaktioner på ny udviklinger inden for kviksølvanvendelser og –strømme. Informationsudvekslingen bør ikke være begrænset til metallisk kviksølv, men også omfatte kviksølvforbindelser og kviksølvholdige produkter.

I **artikel 6** pålægges medlemsstaterne nogle informationsforpligtelser. Det bestemmes, at medlemsstater skal forelægge Kommissionen de godkendelser, de udsteder til oplagringsanlæg. Medlemsstaterne skal også underrette Kommissionen om virkningerne af retsakten senest tre år og fem måneder efter eksportforbuddets ikrafttrædelse. Kommissionen kan dog allerede på et tidligere tidspunkt anmode medlemsstaterne om disse oplysninger. Dette skulle give mulighed for en hurtig og effektiv reaktion på potentielt uventede markedsudviklinger. Det er værd at bemærke, at det ikke er hensigten at pålægge medlemsstaterne en egentlig forpligtelse til at rapportere regelmæssigt.

Artikel 7 fastsætter, at Kommissionen skal vurdere forordningens anvendelse og dens markedsvirkninger og aflevere en rapport herom senest fem år efter eksportforbuddets ikrafttrædelse. Vurderingen skal tage sit udgangspunkt i de oplysninger, som medlemsstaterne forelægger. Andre informationskilder, der måtte være til rådighed, vil også blive benyttet.

Ifølge **artikel 8** skal Kommissionen rapportere om internationale udviklinger inden for kviksølv, navnlig om multilaterale forhandlinger om udbud og efterspørgsel, der ret sandsynligt vil blive indledt i de nærmeste år. Hermed skulle det blive muligt at holde øje med, om der er overensstemmelse mellem de globale foranstaltninger og Fællesskabets foranstaltninger med henblik på at få bedst mulige miljøfordele.

Artikel 9 er standardordlyden om retsaktens ikrafttrædelse.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om eksportforbud og sikker oplagring af metallisk kviksølv

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 133 og 175, stk. 1,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹¹,

under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹²,

under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget¹³,

efter proceduren i traktatens artikel 251¹⁴, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Kviksølvudslip er anerkendt som en trussel på globalt plan, der kræver en indsats på nationalt, regionalt og globalt plan.
- (2) I overensstemmelse med meddelelsen fra Kommissionen til Europa-Parlamentet og Rådet, "Fællesskabsstrategi for kviksølv"¹⁵, er det nødvendigt at reducere risikoen for, at mennesker og miljø udsættes for kviksølv.
- (3) Foranstaltninger truffet på fællesskabsplan skal ses som et led i de globale bestræbelser på at mindske risikoen for kviksølvudsættelse, navnlig inden for rammerne af kviksølvprogrammet under De Forenede Nationers Miljøprogram (UNEP).
- (4) Eksport af metallisk kviksølv fra Fællesskabet bør forbydes for i væsentlig grad at reducere det globale udbud af kviksølv.

¹¹ EUT C [...] af [...], s. [...].

¹² EUT C [...] af [...], s. [...].

¹³ EUT C [...] af [...], s. [...].

¹⁴ Europa-Parlamentets udtalelse af xxx og Rådets beslutning af xxx.

¹⁵ KOM(2005)20 endelig af 28.1.2005

- (5) Eksportforbuddet vil resultere i betydelige mængder af overskydende kviksølv i Fællesskabet, som skal forhindres i at blive genindført på markedet. Det bør derfor sikres, at der sker en sikker oplagring af dette kviksølv i Fællesskabet.
- (6) For at give mulighed for sikker oplagring af kviksølv, der ikke længere anvendes i kloralkaliindustrien, er det hensigtsmæssigt at se bort fra artikel 5, stk. 3, litra a), i Rådets direktiv 1999/31/EF om deponering af affald¹⁶ for visse typer deponeringsanlæg, og at erklære, at kriteriet i afsnit 2.4 i bilaget til Rådets beslutning 2003/33/EF af 19. december 2002 om opstilling af kriterier og procedurer for modtagelse af affald på deponeringsanlæg i henhold til artikel 16 og bilag II i direktiv 1999/31/EF¹⁷ ikke gælder for oplagring, der ikke er underjordisk.
- (7) For at sikre en oplagring, der er sundheds- og miljømæssigt sikker, bør den sikkerhedsvurdering, der kræves i henhold til beslutning 2003/33/EF for underjordisk oplagring, suppleres med specifikke krav, og bør ligeledes gøres gældende for oplagring, der ikke er underjordisk.
- (8) Det er hensigtsmæssigt at tilrettelægge en informationsudveksling for at vurdere det potentielle behov for supplerende foranstaltninger i forbindelse med eksport og oplagring af kviksølv, jf. dog traktatens konkurrenceregler, navnlig artikel 81.
- (9) Medlemsstaterne bør indgive oplysninger om de godkendelser, de udsteder til oplagringsanlæg, samt om anvendelsen og markedsvirkningerne af retsakten, for at der til sin tid kan foretages en vurdering af instrumentet.
- (10) Kommissionen bør tage disse oplysninger i betragtning, når den forelægger en vurderingsrapport med henblik på at bestemme, om der er behov for at ændre instrumentet.
- (11) Kommissionen bør ligeledes følge med i udviklingerne på internationalt plan, hvad angår kviksølvudbuddet og –efterspørgslen, navnlig i de multilaterale forhandlinger, og rapportere herom for at afgøre, om instrumentets overordnede tilgang er hensigtsmæssig.
- (12) Forordningen indeholder et handelsrelateret aspekt såvel som aspekter af miljøpolitisk art. Artikel 1 vedrører handelsaspektet og er derfor baseret på traktatens artikel 133, medens de andre artikler er baseret på artikel 175, stk. 1.
- (13) Målet med at mindske udsættelsen for kviksølv gennem et eksportforbud og en forpligtelse til oplagring kan ikke i tilstrækkelig grad nås af medlemsstaterne i betragtning af virkningerne for varebevægelserne og det fælles markeds funktion såvel som kviksølvforureningens grænseoverskridende art og kan derfor kun nås på fællesskabsplan. Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. traktatens artikel 5. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. nævnte artikel, går denne forordning ikke ud over, hvad der er nødvendigt for at nå disse mål -

¹⁶ EFT L 182 af 16.7.1999, s. 1 Senest ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1882/2003 (EUT L 284 af 31.10.2003, s. 1).

¹⁷ EUT L 11 af 16.1.2003, s. 27.

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Artikel 1

Eksport fra Fællesskabet af metallisk kviksølv (Hg, CAS RN 7439-97-6) forbydes fra den 1. juli 2011.

Artikel 2

Fra datoen i artikel 1 skal metallisk kviksølv, der ikke længere anvendes i kloralkaliindustrien, kviksølv fra rensning af naturgas og kviksølv som biprodukt fra non-ferro minedrift og smeltning oplagres på en måde, der uden ændringer i tilstand og koncentration er sikker for menneskets sundhed og miljøet.

Artikel 3

1. Uanset artikel 5, stk. 3, litra a), i direktiv 1999/31/EF kan metallisk kviksølv, der anses som affald, oplagres indesluttet i en hensigtsmæssig beholder på en af følgende måder:

- a) i en underjordisk saltmine, der er egnet til affaldsdeponering
- b) på et anlæg, der udelukkende er bestemt til og udstyret med henblik på midlertidig oplagring af metallisk kviksølv inden den endelige bortskaffelse heraf.

Hvad angår muligheden under litra b), gælder kriterierne i afsnit 2.4 i bilaget til beslutning 2003/33/EF ikke.

2. Uanset artikel 11, stk. 1, litra a), i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1013/2006¹⁸ kan de kompetente bestemmelses- og afsendelsesmyndigheder ikke gøre indsigelse mod overførsler af metallisk kviksølv, der anses for affald, med den begrundelse, at den planlagte overførsel eller bortskaffelse ikke ville være i overensstemmelse med de foranstaltninger, der er truffet med henblik på at iværksætte principperne om nærhed, prioritering af nyttiggørelse og tilstrækkelig egenkapacitet.

Artikel 4

1. Den sikkerhedsvurdering, der skal foretages i henhold til beslutning 2003/33/EF i forbindelse med oplagring i en underjordisk saltmine, der er egnet til affaldsoplagering, skal navnlig omfatte de yderligere risici, der følger af arten og langtidsopførslen af metallisk kviksølv og indeslutningen heraf.
2. Der skal foretages en sikkerhedsvurdering, der giver samme miljøbeskyttelsesniveau som ved beslutning 2003/33/EF, og som forelægges den kompetente myndighed i

¹⁸ EUT L 190 af 12.7.2006, s. 1

forbindelse med midlertidig oplagring i et anlæg, der udelukkende er bestemt til og udstyret med henblik på oplagring af metallisk kviksølv.

3. Den godkendelse, der henvises til i artikel 8 og 9 i direktiv 1999/31/EF for underjordiske saltminer eller anlæg, der udelukkende er bestemt til og udstyret med henblik på midlertidig oplagring af metallisk kviksølv, omfatter krav om regelmæssige visuelle inspektioner af beholderne og installering af hensigtsmæssigt dampdetektionsudstyr til at detektere eventuelle udslip.

Artikel 5

Kommissionen tilrettelægger en informationsudveksling mellem medlemsstaterne og de berørte industrier.

Denne informationsudveksling behandler navnlig det eventuelle behov for at udvide eksportforbuddet til kviksølvforbindelser og kviksølvholdige produkter samt for at udvide oplagringsforpligtelsen til metallisk kviksølv fra andre kilder og for at fastsætte tidsfrister, hvad angår oplagring i et anlæg, der udelukkende er bestemt til og udstyret med henblik på midlertidig oplagring af metallisk kviksølv.

Artikel 6

1. Medlemsstaterne forelægger Kommissionen en kopi af de godkendelser, de udsteder til et anlæg bestemt til oplagring af kviksølv.
2. Medlemsstaterne underretter senest den 30. november 2014 Kommissionen om anvendelsen og markedsvirkningerne af denne forordning på deres respektive områder. Hvis Kommissionen anmoder herom, meddeler medlemsstaterne disse oplysninger tidligere end fristen anført i første punktum.
3. De oplysninger, der er nævnt i stk. 2, omfatter mindst følgende:
 - a) mængder, priser, oprindelsesland og bestemmelsesland samt tilsigtet anvendelse af metallisk kviksølv, der ankommer til eller forlader Fællesskabet
 - b) mængder, priser, oprindelsesland og bestemmelsesland samt tilsigtet anvendelse af metallisk kviksølv, der forhandles på tværs af grænserne inden for Fællesskabet.

Artikel 7

1. Kommissionen vurderer denne forordnings anvendelse og markedsvirkninger under hensyntagen til oplysningerne omhandlet i artikel 6.
2. Kommissionen forelægger Europa-Parlamentet og Rådet en rapport senest den 30. juni 2015.

Artikel 8

Senest et år inden datoen i artikel 1 forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en rapport om udviklingen i de multilaterale aktiviteter og forhandlinger om kviksølv og vurderer navnlig, om betimeligheden af og anvendelsesområdet for de foranstaltninger, der omfattes af denne forordning, svarer til udviklingerne på internationalt plan.

Artikel 9

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne

På Rådets vegne

Formand

Formand